

Gaudium

Informačný časopis pre nepočujúcich

3/2023

ročník
XXVII.

Púť do Lecce v Taliansku
100. výročie sv. Filipa Smaldoneho

Gaudium

Informačný časopis
pre nepočujúcich
3/2023

OBSAH

Úvodné slová

Príhovor	2
Zamyslenie	3

Zážitky nepočujúcich

Púť do Lecce v Taliansku	4-9
100. výročie svätého Filipa Smaldoneho	10-13
Púť na Starých Horách a Špania dolina	14-15
Zdravý životný štýl vďaka Vyšehradskému fondu	16-17
10. výročie ANEPS v Žiline	18-21
Jazda do cieľa (základ. školy)	22
Návšteva Medúzky v B. Bystrici	22

Správy a zaujímavosti

Životný príbeh – nikdy sa nevzdávajme	24-25
Slovensko bude v roku 2024 hostiť stretnutie nepočujúcich katolíkov Európy	26
Sociálne okienko	27
Zaujímavosti zo sveta	28-33

Bodka na záver

Osemserovka	34
Oznamy a sv. omše	35-36

Milí priatelia,

opäť sa vám prihovám. Máme za sebou prvú časť roka, počas ktorej sa konali pravidelné stretnutia pri sv. omšiach v mestách po celom Slovensku. Ale aj sa udiala zaujímavá udalosť – 100. výročie úmrtia sv. Filipa Smaldoneho – nášho patróna nepočujúcich. Bol to nádherný čas plný stretnutí a rozhovorov.

Nastal čas prázdnin, leta, dovolení a oddychu. Naše Lúčky oživia rôzne tábory, ale najdôležitejší bude ten pre nepočujúce deti, na ktorý sa veľmi teším. Niektorí z nás pôjdu za hranice Slovenska, iní zostanú doma, alebo pôjdu niekam do hôr. Je dôležité nájsť si čas na oddych, načerpať nové sily, ale aj venovať čas rodine a priateľom. Máme veľa možností cestovať, ísť von na bicykli, na turistiku, pozvať suseda na kávu, ísť navštíviť vzdialenejšiu rodinu.

Je dôležité, a to nielen počas leta, budovať vzťahy s ľuďmi okolo nás. K tomu nás pozýva aj sám Ježiš. Veď On sám ako prvý sa stal priateľom všetkých hriešnikov (ktorým je každý z nás), chudobných, ale aj bohatých.

Teším sa na stretnutie v októbri pri príležitosti stretnutia seniorov a rodín v Lúčkach pri Kremnici.

Veľa príležitostí na stretnutia s priateľmi, leto plné oddychu vám zo srdca želá

Janka

Príbeh na zamyslenie – Spálené hrianky

Jeden večer mama pripravila večeru po náročnom pracovnom dni dcéry a manžellovi. Pred manžela položila tanier s vajíčkami, šalátom a spálenými hriankami. Dcéra si všimla spálenú hrianku a čakala, či sa na to otec bude sťažovať.

Ale otec ich začal jesť, usmieval sa a spýtal sa dcéry, ako strávila deň v škole. Mama sa ospravedlnila otcovi za spálené hrianky.

Dcéra nikdy nezabudne na otcovu odpoveď pre mamu: „Zlatko, milujem spálené hrianky.“

Neskôr, keď dcéra išla spať, prišiel jej otec popriať dobrú noc.

Spýtala sa otca, či naozaj má rád spálené hrianky.

Otec objal dcéru a povedal: „Tvoja matka mala ťažký deň a je naozaj unavená. A predsa nám pripravila toto jedlo. Prečo ju

obviňovať a ubližovať jej? Spálené hrianky nikdy nikomu neublížili, **ale slová môžu byť veľmi bolestivé a dokážu veľmi ublížiť. Mali by sme si vážiť to, čo pre nás iní robia, aj keď to nie je dokonalé.**

Zdroj a foto: internet

Redakcia: GAUDIUM, Kapitulska 21, 974 01 Banská Bystrica; **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Jana Cmarová; **Redaktorky:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Korektúry:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Vydavateľ:** Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku (KCNS), Kapitulska 21, 974 01 Banská Bystrica, **IČO:** 17059721; **Telefón/ fax:** 048/47 20 262; **E-mail:** redakcia.gaudium@gmail.com; **Web:** www.kcns.sk; **SMS-infoservis:** 0911 222 351, 0905 403 697; **Bankové spojenie:** Tatrabanka, a.s., č. účtu: SK2311000000002628778466; **Grafika a tlač:** DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica, www.daliprint.eu; **Cena:** 1,- €; **Dátum vydania:** 13. 7. 2023; **Ročník:** XXVII.; **Vychádza:** šesťkrát ročne; **ISSN1335-2865;** **EV 4781/13;** **Predná a zadná obálka:** 100. výročie úmrtia sv. F. Smaldoneho, Lúčky. Autor Zoltán Duray; **Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.**

Púť do Lecce v Taliansku

Sento, che San Filippo vuole camminare! Cítim, že sv. Filip sa chce vydať na cestu!

Sr. Veronika z Rodiny Panny Márie v Starej Haliči nám poskytla svoj zážitok na ceste za sv. Filipom Smaldonom.

Pred niekoľkými týždňami (v máji 2023) som sa spolu s vašimi duchovnými otcami dp. Robertom Colotkom a dp. Františkom Bartošom, ako aj s niektorými z vás, mohla zúčastniť púte do Lecce za sv. Filipom Smaldonom. Naším veľkým úmyslom bolo poprosiť sestričky Kongregácie saleziánok Najsvätejšieho srdca o relikvie sv. Filipa do KCNS v Lúčkach pri Kremnici, aby ste tohto veľkého svätca a vášho mocného patróna mohli mať aj týmto spôsobom prítomného, a aby ste sa k nemu mohli s detskou dôverou utiekať vo všetkých vašich súženiach.

Hneď po príchode sme mali možnosť sláviť svätú omšu pri jeho hrobe. Jedna zo sestričiek saleziánok Najsvätejšieho srd-

ca sr. Mária Immaculata bola počas svätej omše v posunkovom jazyku, a zo zápalu s akým bola slúžená, tak dojatá, že nám so slzami v očiach povedala: „*Je to pre mňa, akoby som videla vo vašich kňazoch dvojníkov sv. Filipa Smaldoneho.*“ Pre každého z nás to bolo veľkým povzbudením.

Pri stretnutí s matkou predstavenou sme sa vzápätí s bolesťou dozvedeli, že všetky relikvie prvého stupňa – ex ossibus – z kostí sv. Filipa, boli rozdané, a preto momentálne nemajú žiadne k dispozícii, kým nepríde biskup a neotvorí zapečatenú truhlicu, aby mohli vyrobiť ďalšie. Bol to pre nás šok, ale prijali sme to v pokoji ako Božiu vôľu. Sr. Mária Immaculata bola pri nás aj v tejto chvíli, a keď nás videla mierne sklamaných a zarmútených, zrazu zvolala: „*Sento, che San Filippo vuole camminare! Cítim, že sv. Filip sa chce vydať na cestu!*“

Sestričky z inštitútu v Lecce darovali relikviu pre KCNS

Udivení sme sa pozreli jeden na druhého, keď nám sestrička s dojatím povedala, že by nám chcela darovať jej osobnú relikviu z kostí sv. Filipa, lebo cíti, že sv. Filip sa chce vydať na cestu na Slovensko. Bolo to nádherné svedectvo sestričky, ktorá sa vedela podeliť o to najvzácnejšie, čo mala, pretože ako nám povedala, sv. Filip je jej miláčik medzi všetkými svätými. Pred 10 rokmi ju uzdravil a dodnes sa s ním každý deň rozpráva ako so svojím duchovným otcom a zveruje mu všetky svoje úmysly. S dojatím a so slzami v očiach sme ju objali za jej preveľký skutok nezištnej lásky.

A tak sme sa vrátili na Slovensko mimoriadne obdarovaní a šťastní, sprevádzaní vzácnym pasažierom, ktorý túžil prísť ku každému jednému z vás!

Sr. Veronika z Rodiny Panny Márie a sr. Mária Immaculata z Kongregácie saleziánok Najsvätejšieho srdca

**Sr. Veronika z Rodiny Panny Márie,
Stará Halič**

Prečo sme chceli umiestniť relikviu sv. Filipa v Lúčkach pri Kremnici?

Bolo to ešte v roku 2022, keď sme oslavovali 30. výročie Kresťanského centra nepočujúcich na Slovensku. Vtedy nás informoval otec Robert o tom, že v roku 2023 bude 100. výročie úmrtia sv. Filipa Smaldoneho – patróna Nepočujúcich, a bolo by vhodné pripraviť nejakú dôstojnú oslavu v Lúčkach. Zaumienili sme si, že požiadame sestričky z Lecce v Taliansku, ktoré spravujú sanktoárium sv. Filipa, aby nám dali jeho relikviu pre náš kostolík v Lúčkach.

Relikvia je časť tela posvätnéj či uctievanéj osoby, ktorý slúži ako predmet uctievania. Slovo relikvia pochádza z latinského slova „reliquiae“, ktoré znamená „pozostatky“ alebo „niečo zanechané“.

Relikvie sú dvojakého druhu: skutočné ostatky z tela svätca (ex ossibus) alebo z jeho šiat či vecí, ktoré používal, a relikvie na základe dotýkania (ex contacto). Relikvie sú uložené a vystavované v kostoloch, kláštoroch a pútnických chrámoch v relikviároch (schránka na uchovávanie relikvií).

Zdroj: Relikvia – Wikipédia (wikipedia.org)

Kostol sv. Mikuláša, ktorý sa nachádza v blízkosti Oázy sv. Filipa (pôvodná farská budova) je symbolický. Dá sa povedať, že je súčasťou Kremnice, ktorá je historickým mestečkom Nepočujúcich. V Kremnici sa nachádzajú rôzne školy a aj rozličné učňovské odbory pre Nepočujúcich. Kremnica leží v srdci Slovenska a v blízkosti sa nachádza aj geografický stred Európy (Kremnické Bane) a tak môžeme spokojne povedať, že Oáza sv. Filipa a kostolík sv. Mikuláša sa nachádzajú v srdci Európy. Naša myšlienka je, aby sa z Lúčok pri Kremnici stalo miesto nielen pre vzdelávanie a sociálno-rekondičné pobyty pre Nepočujúcich, ale aby sa z tohto miesta

stalo aj **duchovné centrum Nepočujúcich na Slovensku.**

A tak sme v máji tohto roku slávnostne priviezli telesné ostatky sv. Filipa do nášho chrámu. Je to relikvia prvého stupňa – ex ossibus (kúsok kostičky z tela sv. Filipa).

Že sa nám to podarilo, považujem za zázrak!

Slávnosť, ktorú sme spoločne prežívali 3. júna 2023 v Lúčkach pri Kremnici, bola dôkazom toho, že táto myšlienka bola z Ducha Svätého.

Tešíme sa, že sv. Filip je aj „fyzicky v strede nášho spoločenstva“.

František Bartoš

Putovanie za sv. Filipom Smaldonom

Ako nepočujúca obdivujem každého človeka, ktorý sa usiloval a usiluje zlepšiť podmienky nás nepočujúcich. Ako špeciálna pedagogička obdivujem aj prácu každého pedagóga, ktorý učil alebo učí nepočujúce deti. Sama viem aké je ťažké

naučiť nepočujúce dieťa rozprávať a čítať s porozumením. Ale nie len to. O toto sa usiloval celý svoj život aj sv. Filip Smaldone. Kňaz, ktorý žil v druhej polovici 19. storočia a začiatkom 20. storočia. Kňaz, ktorý miloval nepočujúcich. Až tak, že neváhal

kláknúť si k dieťaťu, ktoré nepočulo, aby videlo na jeho ústa a ruky.

Preto, keď sa ma naši kňazi František a Robert opýtali, či by som mala ísť záujem na miesto, kde žil a učil sv. Filip Smaldone, tak som dlho neváhala.

Cesta bola veľmi dlhá, aj náročná, lebo mesto Lecce je skoro na samom konci Talianska. Ale v dobrej spoločnosti a s jasným cieľom sme sa ani nenazdali a prišli sme do Lecce. V Lecce nás už čakali sestričky Kongregácie saleziánok Najsvätejšieho srdca.

Po výnimočnej sv. omši, ktorú slúžili kňazi František a Robert na oltári so sv. Filipom Smaldonom, sme išli na posledné poschodie v kláštore, časť ktorého bola vyčlenená ako pamätná izba sv. Filipa Smaldoneho. Sprevádzala nás sr. Mária Immaculata. S veľkým záujmom sme si vypočuli rozprávanie o živote sv. Filipa, pozreli obliečenie sv. Filipa Smaldoneho, jeho veci, jeho posteľ, aj stolové hodiny, ale i ďakovné listy, tých čo sa k nemu utiekali s modlitbami. A mnohé modlitby boli vypočuté!

Sv. Filip Smaldone vykonal veľa zázakov. Aj preto bol v Ríme pápežom Benediktom XVI. 15. októbra 2006 vyhlásený za svätého. Stal sa patrónom (ochrancom) nás Nepočujúcich. Preto som nesmierne šťastná, že relikvia, telesný ostatok, sv. Filipa

Smaldoneho je už aj v kostole sv. Mikuláša v Lúčkach.

Touto cestou by som sa ešte rada poďakovala našim kňazom Františkovi a Robertovi za to, že dali tomuto vzácnemu putovaniu punc (znak) výnimočnosti, sestry Veronike za preklad a duchovné povzbudzovanie, ale i Majke Bekeovej, Peťovi Drugdovi za príjemnú spoločnosť.

Pút do Lecce navždy ostane v mojom srdci. I vďaka nej som si uvedomila, aká je v našich životoch dôležitá viera. Naše životy sú rôzne, ale cesta je len jedna. Cesta k Pánovi nie je ľahká, ale je to cesta povzbudení a opory. A tú oporu môžeme nájsť aj v patrónovi Nepočujúcich, vo sv. Filipovi Smaldonom.

Iris Domancová

Foto: Iris Domancová

Lecce na juhu Talianska

Mesto Lecce je mesto na juhu Talianska. Z Kremnice je vzdialené 1810 km (tam a naspäť 3620 km). S prestávkami cesta trvá aj 24 hodín. Najlepšie je po ceste zo Slovenska a z Talianska na Slovensko jednu noc prenocovať na severe Talianska, a potom na druhý deň pokračovať na juh Talianska alebo na Slovensko.

Žije tu takmer sto tisíc obyvateľov. Je centrom rovnomennej provincie a jeho dejiny siahajú do druhého storočia pred našim letopočtom.

Mesto je však známe predovšetkým pre svoju barokovú architektúru. Lecce má pre architektúru ešte ďalší význam. V okolí sa ťažil zlatistý vápenec, ktorý je ľahko opracovateľný. Je to vidieť aj v miestnych uličkách, pretože na vás hľadajú detailne opracované anjely, ľudské tváre, rastliny, zvieratá a ďalšie majstrovské diela z vápenca.

V tomto krásnom talianskom meste žil sv. Filip Smaldone.

Zdroj: Taliansko, Lecce – v objatí baroka
(www.infoglobe.sk)

Sv. Filip Smaldone

Narodil sa 27. júla 1848 v Neapole (Taliansko).

Bol najstarší zo siedmich súrodencov.

V roku 1871 bol vysvätený za kňaza a stal sa misionárom nepočujúcich ľudí.

V meste Lecce v roku 1885 otvoril inštitút, v ktorom začal poskytovať ubytovanie

a vzdelávanie nepočujúcim, nevidiacim, opusteným a sirotám.

Mnohým pomohol, aby sa napriek hendikepu stali úspešnými a čestnými ľuďmi. Jeho život nadchol mnohých súčasníkov, a jeho myšlienka výchovy a vzdelávania sa

rozšírila aj do iných krajín sveta. Zomrel 4. júna 1923. 15. októbra 2006 bol v Ríme vyhlásený pápežom Benediktom XVI. za svätého.

Zdroj: internet
Foto: Iris Domancová

Hodiny vedľa postele, ktoré zastali v čase, keď sv. Filip zomrel.

Posteľ, v ktorej zomrel sv. Filip.

100. výročie úmrtia sv. Filipa Smaldoneho v Lúčkach

Víkend 2. – 4. júna 2023 sa niesol v slávnostnej atmosfére. V piatok začali prichádzať prví priaznivci, aby sa pripravili na tento výnimočný deň. Pomáhali s prípravami v kuchyni, varili sa výborné jedlá a piekli sa koláče. Nepočujúci sa opäť stretli po dlhšom čase a veselo debatovali.

Na druhý deň v sobotu sa to všetko začalo varením guláša, na ktorý sa podujal Lacko Hlavatý, pripravila sa výstava výtvarných prác nepočujúcich detí zo ZŠ z celého Slovenska. Postupne prichádzali návštevníci, priaznivci sv. Filipa. Prišli nepočujúci z Bratislavy v sprievode brata Silvestra.

O 14:00 sa začala slávnostná sv. omša, ktorú celeburovali zakladateľ KCNS František Bartoš, kňaz Robert Colotka, kňaz Peter Gula z Trnavy, kňaz František Smelý z Banskej Bystrice a brat Silvester z Bratislavy. Počas celej omše sme cítili prítomnosť sv. Filipa Smaldoneho vo forme relikvie, ktorú priniesli naši kňazi z púte v Taliasku. Sv. omšu sprevádzal nádherný hlas sestričiek zo Starej Haliče. Po slávnostnej sv. omši

nasledovalo družné stretnutie pri guláši a koláčikoch, ktoré sa upiekli z lásky pre všetkých návštevníkov. Veľa dobrôt priniesli aj nepočujúci, za čo im veľmi ďakujeme.

Celú túto slávnostnú udalosť natáčal štáb STV Televízny klub nepočujúcich.

Niektorí zúčastnení sa podelili o svoj zážitok a svedectvo.

Branislav Puškáč (Bratislava) – „Prišli sme na stretnutie pri príležitosti 100. rokov úmrtia sv. F. Smaldoneho v Lúčkach a bolo to krásne. Neskutočne veľa nepočujúcich, ale aj počujúcich kresťanov. Veľa prítomných kňazov, ktorí slúžili sv. omšu, ktorú tlmočili Beatka Chrenová z Kremnice a Katka Vidová z Bratislavy. Šikovné kuchárky navarili jedlo pre všetkých, ktoré veľmi chutilo. Výborný guláš od p. Lacka Hlavatého, tiež úžasná torta s fotografiou sv. Filipa. Bol s nami aj 9-ročný syn. Aj napriek tomu, že tam bolo malo detí a bol z toho troška smutný, mal pekné zážitky, keď hral futbal s dospelými. Páčila sa mu

aj noc v chatke. Bola tu veľmi pekná svätá omša, spolu s anjelským spevom sestričiek. Manželka povedala, že potešila každú prítomnú dušu. Boli sme veľmi spokojní a radi sa do Lúčok opäť vrátíme. Napr. na budúci rok v júni 2024 pri Medzinárodnom stretnutí nepočujúcich katolíkov.“

Laco Hlavatý (Bratislava) – „Ku Kremnici a jej okoliu mám vrúcny vzťah, moji praprastarí rodičia pracovali v mincovni, moja prababka dlhé roky bývala v Turčuku, moja mamka určitý čas chodila do školy v Kremnici. Do Lúčok chodím veľmi rád, hlavne tá Oáza sv. Filipa je pre mňa balzam na moju dušu. Tiež si veľmi vážim pána kaplána Robka Colotku, s ním sa dá o všetkom porozprávať. Nesmiem zabudnúť ani na Mariku Bekeovú a Tatianu Straňákovú. Veľmi si vážim, čo všetko robia pre to, aby Oáza prekvitala. V Lúčkach som bol viackrát a vždy sa sem rád vrátim. Časť môjho srdca patrí tiež sem. Po Vianociach mi kaplán Robko hovoril o pripravovanej akcii – 100. výročie sv. Filipa. Prislúbil som, že prídem pomôcť. Pre mňa to bola samozrejmosť, že sa zúčastním tejto akcie. Keď som tam bol, presvedčil som sa, že sa oplatilo prísť a som veľmi šťastný, že som sa zúčastnil. Keď som videl prichádzať všetkých nepočujúcich zo všetkých kútov Slovenska, ako sme sa zvírali a užili si túto jedinečnú atmosféru, povedal som si že som na správnom mieste. Čo sa týka toho gulášu, mal som pocit, že sa sám navaril, potešilo ma, že skoro všetkým chutil, a pochvaľovali si ho. Na toto podujatie budem veľmi dlho spomínať a pevne verím, že to zopakujeme. Stačí napísať, vždy veľmi rád prídem. No a ešte nesmieme zabudnúť na všetkých, ktorí zorganizovali toto podujatie, veľká

vďaka patrí im. A ja tiež veľmi pekne ďakujem všetkým, že som sa mohol zúčastniť tohto podujatia. Ešte raz vďaka.“

Manželia Berákovci (Trenčín) – „Prežili sme v Lúčkach pri Kremnici krásny a bohatý víkend. Ubytovanie bolo útulné s krásnym výhľadom na kostolík. Stretli sme sa s počujúcimi, aj nepočujúcimi kamarátmi. Slávnostná sv. omša nám zanechala odtlačok v srdci. Recepčia pri vynikajúcom guláši, veľmi chutné koláče. Všetko bolo krásne, máme zážitok a tešíme sa na ďalšie stretnutie.“

Beata a Ján Herovci (Bratislava) – „Drahí priatelia, pre nás s manželom to bol nádherný čas milosti, plný očakávania, mocnej Božej prítomnosti, úžasu a prekvapení. Ako bolo spomenuté v homílii otcom Petrom, bol to *jeden veľký zázrak z neba darovaný pre všetkých*. Iba obrovské ďakujeme, zvlášť aj za našich duchovných otcov, kňazov oduševnených, plných radosti, lásky, obetavosti. Malý dedinský kostolík obsadený do posledného miesta. Svätá omša v reči božieho ľudu – posunkovaná. S mocou, kde každé slovo cez ruky a ústa bolo ako vzácna perla. Svedectvo a história prenesenia relikvie svätca z Taliaska až sem. Slzy sa leskli v očiach mnohých z nás.

Bolo to nádherné vďakyvzdanie za sv. Filipa Smaldoneho, za bratov a sestry zhromaždených z rôznych miest Slovenska. Ich radosť, nadšenie a šťastie. Posunkované piesne sprevádzané komunitou sestier zo Starej Haliče, bol to nezabudnuteľný čas.

Po slávnostnej sv. omši sme sa presunuli do priestorov Oázy, kde nás čakalo pohostenie, vynikajúci guláš od úžasného kuchára, torta, koláče, nápoje, obsluha, objatia, rozhovory, spoločná fotografia ako mocná pamiatka na tento deň. Slnečné počasie vyšlo ako na objednávku. Keď to zhrniem, nič nám nechýbalo. Bol s nami Pán Ježiš a cítili sme ho všade okolo nás.

Nech aj naďalej Pán žehná toto dielo na príhovor tak mocného patróna sv. Filipa. Už teraz sa budeme k nemu modliť za veľké stretnutie Nepočujúcich európskych katolíkov pripravované budúci rok 2024.

Veľká vďaka všetkým organizátorom a tichým služobníkom.“

Dušan Skokánek (Žiar nad Hronom) – „Rád by som srdečne poďakoval za výbornú atmosféru medzi nepočujúcimi a tiež počujúcimi. Po všeobecnej stránke – slávnostná sv. omša, občerstvenie, bohatý program – bola to vydarená akcia. Bola bohatá účasť návštevníkov. Ďakujem všetkým organizátorom. Priateľ KCNS.“

Sr. Veronika z Rodiny Panny Márie, Stará Halič – „Pre nás všetkých bolo veľkým potešením, že sme sa v Lúčkach mohli zúčastniť oslavy 100. výročia odchodu do neba sv. Filipa Smaldoneho. Keďže sme boli skupinka sestričiek, medzi ktorými boli aj novicky a postulanky zo štyroch národností, poprosila som niektoré z nich, aby sa s vami podelili o ich výnimočný zážitok.“

Brigitta, postulanka zo Švajčiarska – „Hoci neviem po slovensky, a ani neovládam posunkový jazyk, bola som prekvapená, ako dobre sme sa dokázali dorozumieť. Aj keď sme si v slovenčine dokázali povedať len zopár slov, mali sme veľmi milé stretnutia. Boli sme síce pozvané ako hudobný doprovod počas svätej omše, no domov sme napokon odchádzali my ako tie, ktoré boli obdarované.“

Chiara, postulanka z Rakúska – „Pre mňa bola svätá omša veľmi pôsobivá, pretože kňazi celeburovali v posunkovej reči. Najmä počas premenenia, keď kňaz ukázal na hostiu a v posunkovom jazyku povedal: „*Toto je moje Telo*“, som si nanovo uvedomila, že Ježiš sa nám naozaj dáva s telom i dušou.“

Mária, novicka z Rakúska – „Osobitným zážitkom pre mňa bolo vidieť tolko

rôznych ľudí, ktorí však mali jedno spoločné: ich láskyplné vyžarovanie. Hoci každý z nich určite pozná ťažkosti, všetci vyžarovali veľkú radosť.“

Mária, postulanka zo Slovenska – „S veľkou radosťou som prijala pozvanie prísť spievať na svätú omšu pre nepočujúcich do Lúčok. Nevedela som si to úplne predstaviť, lebo s niečím takým som sa ešte nestretla. Bolo to pre mňa niečo úplne nové. V mojom srdci to však zanechalo hlboký dojem. Strela som sa so skutočne milými ľuďmi, ktorým láska vychádzala z úprimného srdca. Videla som, a mohla som sa rozprávať s ľuďmi, ktorí vedia hovoriť málo alebo vôbec, ktorí ma počujú iba minimálne alebo vôbec, no napriek tomu sme si hneď rozumeli a boli sme si blízki. Láska nepotrebuje slová. Toto som mohla teraz zažiť na vlastnej koži. Úprimné prijatie, úprimný záujem o druhého, skutočne úprimné vzťahy medzi sebou. Silno na mňa zapôsobilo, že počas svätej omše spievali s nami. Zapájali sa do celej liturgie a boli na nej účastní celým svojím bytím. Ďakujem Pánu Bohu, že ma sem zaviedol. Ďakujem Pánu Bohu za všetkých ľudí, ktorých sme stretli. Hoci ich pery hovoria málo, za to ich srdce, skutky a láska, hovoria za všetko. Vďaka vám z úprimného srdca!“

Sr. Margaréta z Antiochie zo Slovenska – „Stretnutie s trpiacimi ľuďmi je pre mňa vždy požehnaním, veď každé utrpenie, ktoré človek nesie, je účasťou na kríži nášho Spasiteľa, a ak ho človek prijme, tak očisťuje a zušľachtuje srdce. Tak aj stretnutie s našimi nepočujúcimi priateľmi, napriek tomu, že bolo krátke, vrylo sa mi hlboko

do srdca. V ich prítomnosti je všetko tichšie, ale o to intenzívnejšie. Svätá omša trvala cez posunkový jazyk dlhšie, ale oveľa ľahšie sa dalo vnímať každú modlitbu a prežívať ju pozornejšie. A vôbec, každé slovo, ktoré niekto vyslovil, aj keď možno bez hlasu, bolo presvedčivé. Zo začiatku bolo pre mňa zvláštne spievať pre ľudí, ktorí nás nepočujú, ale tu som zažila, že napriek tomu, že hlas a melódiu nepočujú, sú oveľa vnímavejší na prejavy, ktoré si my ani nevšimame. Milé bolo, ako jedna pani po svätej omši povedala: „*Vaše piesne boli krásne, aj keď som ich nepočula. Ďakujeme, že sme si s vami mohli zaspievať.*“

Z celého srdca **ĎAKUJEME** každému a všetkým dobrovoľníkom, ktorí priložili pomocnú ruku pri príprave tohto výnimočného dňa.

Ďakujeme tlmočičkam **Beatke Charovej** a **Katke Vidovej**.

Lacovi Hlavatému za výborný guláš, ktorý sa „varil sám“ za jeho asistencie 😊.

Kuchárkam za výborné jedlo a **Anne Majnej**, za jej veľkú nezištnú pomoc v kuchyni.

Fotografovi **Zoltánovi Durayovi** za krásne fotografie.

Redakcia

Foto: Zoltán Duray

Púť na Starých Horách a Špania Dolina

Nádherné hory, bohaté lesy, čistý vzduch, ktoré vždy dokonalo „prečistia“ hlavu od každodenných povinností a hluku rušných veľkomiest.

A práve na takom mieste sa stretli nepočujúci dňa 17. júna 2023 na Starých Horách, kde v Bazilike Navštívenia Panny Márie odslúžil kňaz Robert Colotka sv. omšu, po ktorej sa vybrali na pútnické miesto Studnička. Nepočujúci tam našli dokonalú „očistu“ a pokoj v duši.

Studnička je krásne, pokojné, tiché miesto vsadené priamo do lesa. Okrem načerpania psychickej a duchovnej energie, si tu nepočujúci načerpali čerstvú horskú pramenitú vodu.

Vedeli ste, že v 17. storočí, keď okolie Starých Hôr bolo v rukách protestantského vojska, ľudia sa báli, že nepriatelia dostanú sochu Panny Márie, preto ju zložili z oltára, zabalili a ukryli na mieste terajšej Studničky? V roku 1711 ju vykopali a v sláv-

nostnom sprievode preniesli na oltár. Na pamiatku vyvesili obraz Panny Márie, pod ktorým vyvieral svieži prameň. Toto pútnické miesto je zaujímavé aj „ružencovými schodami“.

Neskôr, po vzájomnej dohode, nepočujúci pokračovali do Španej doliny. Keďže niektorí ju ešte nenavštívili alebo tam boli veľmi dávno. Špania dolina je banícka obec s bohatou históriou. Kedysi sa tu ťažila medená ruda. Unikátom sú tradičné banícke ľudové domy, ktoré sú stále obývané. Práve

pre zachovanie tradičnej architektúry je Špania dolina klenotom na Slovensku.

Nepočujúci si urobili okruh okolo dedinky a na halde šachty Maximilán sa naskytol krásny výhľad na dedinu a okolité vrchy.

Po turistike si dopriali výdatný obed v reštaurácii Klopačka a bol čas sa vybrať domov za povinnosťami.

Nepočujúci sa zhodli, že to bol príjemne strávený deň plný dojmov.

Redakcia

Foto: archív KCNS

Zdravý životný štýl vďaka Vyšehradskému fondu

V dňoch od 12. marca do 18. marca 2023 (od nedele do soboty) sa žiaci druhého stupňa Spojenej školy internátnej v sprievode pani učiteľky Miroslavy Mrázovej a vychovávateľa Františka Skokánka zúčastnili pobytu v Poľsku (v Stronie Slaskie) vďaka medzinárodnému projektu pod názvom „Podaj ďalej“ – Pay it forward. Toto stretnutie bolo výnimočné aj tým, že sa stretli tri krajiny (Slovensko, Česko, Poľsko), tri jazyky, tri druhy posunkového jazyka, žiaci s rôznymi poruchami učenia, a pritom nás odlišnosti nerozdeľovali, ale naopak spojili.

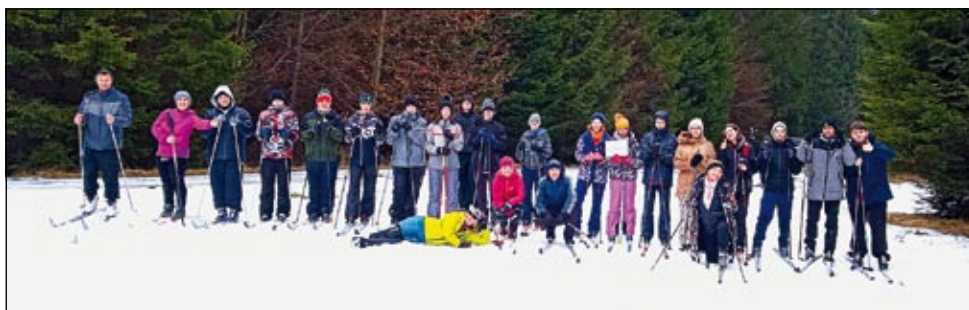
Projekt, ktorý bol financovaný z Vyšehradského fondu (V4 Generation Mobility Mini-Grant), reagoval na pandemické ob-

dobie a stresujúcu spoločenskú situáciu, počas ktorých sa (nielen) žiaci spoločensky izolovali, strácali motiváciu k niektorým športovým aktivitám, stretli sa s depresiou a odcudzením.

Týždenný pobyt v Poľsku mal za cieľ podporiť žiakov so sluchovým postihnutím a poruchami učenia prekonávať samých seba, zážitkovou formou podporiť spoluprácu medzi žiakmi, rozvíjať ich komunikačné zručnosti a viesť ich ku konzumácii zdravých potravín formou vlastnej prípravy smoothie (= mixované ovocie a zelenina), šalátov a dezertov zo sušeného ovocia a zeleniny.

Žiakom sme poskytli a ponúkli možnosti aktívneho vyžitia – športového, kultúrneho, s dôrazom na zdravý životný štýl a naštar-

tovali proces tvorenia osobných kontaktov a priateľstiev so žiakmi z Čiech (Plzeň) a Poľska (Krakov). Z Poľska sme odchádzali so zoznamom malých zázrakov: všetky deti sa naučili lyžovať aj bežkovať, niektoré prvýkrát krájali jablko a pripravili si chutné smoothie, plávali v termálnych kúpeľoch v Ladek Zdroj zo 17. storočia, iné deti zas prvýkrát komunikovali s Čechmi či Poliakmi, a dokonca sme mali deti, ktoré prvýkrát úspešne zvládli celý týždeň bez rodičov.

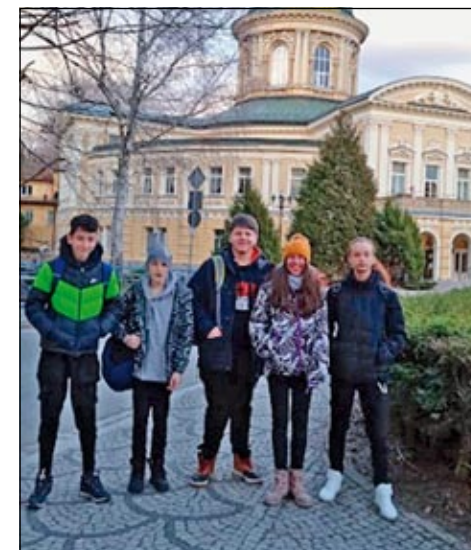
Veríme, že to, čo sa do detí vďaka pobytu vložilo, vyrastie v pekné spomienky a silu pokračovať ďalej bez strachu a obmedzení, ktoré si človek často umelo vytvára.

Za finančnú pomoc sme vďační Vyšehradskému fondu a odporúčame ho aj iným školám, ktoré majú nápady, ako realizovať medzinárodné projekty.

Mirka Mrázová

Foto: archív Spojená škola internátna, Kremnica

10. výročie založenia Krajského centra nepočujúcich ANEPS Žilina

Už je to 10 rokov, čo sa rozhodla komunita Nepočujúcich v Žiline pod vedením Janky Filipovej nájsť vhodný nový priestor a prerobiť ho na funkčné centrum pre sluchovo znevýhodnených spoluobčanov. Pustila sa do obnovy starej vily, jej priestorov v suteréne, ktorú pretvorila s komunitou Nepočujúcich v rámci Žilinského samosprávneho kraja v nádherný otvorený priestor.

Krajské centrum nepočujúcich ANEPS (KC ANEPS Žilina) vzniklo dňa 17. 5. 2013 ako občianske združenie pokračujúce v tradícii Slovenského zväzu sluchovo postihnutých (SZSP).

KC ANEPS Žilina ako jediný subjekt v Žilinskom kraji poskytuje sociálne služby pre osoby so sluchovým znevýhodnením, a to: špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, tlmočnickú službu, sprostredkovanie osobnej asistencie a po-

žičiavanie kompenzačných pomôcok pre sluchovo znevýhodnených.

Oslavy 10. výročia sa konali v dňoch 31. 5., 1. 6. a 2. 6. 2023 priamo v sídle organizácie.

Prečo tri dni? Práve preto, aby sme si uctili všetkých členov a prijímateľov sociálnych služieb KC ANEPS Žilina, taktiež prívržencov, priateľov, odbornú verejnosť, našich garantov – Mesto Žilina a VÚC Ži-

lina a aj významné osobnosti a sociálnych partnerov.

Deň prvý – streda 31. 5. 2023

Po slávnostnom zahájení **riaditeľkou Mgr. et Mgr. Jankou Filipovou** a privítaní hostí, nastalo otvorenie kultúrneho dňa plného zážitkov a emócií. Tento úžasný, svetlý, veselý deň nám spríjemnili vystúpeniami, ukážkami predškoláci z MŠ Andreja

Kmeťa v ŽA, študenti Gymnázia sv. Františka z Assisi, aktívni seniori z Bytčického JAS, Country JAS a umelci z Bratislavy spojení so Žilinou – divadelný, seriálový herec Boris Zachar, divadelná, dabingová herečka Petra Gavláková a Stand-up komik Jakub Gulík. Atmosféra bola fantastická, diskusia po umeleckom programe uvoľnená. Občerstvenie i slávnostná torta chutila všetkým (neostal ani kúsoček 😊).

Deň druhý – štvrtok 1. 6. 2023

I tento deň sa vydaril na jedničku. Po krájaní druhej torty, po občerstvení a neformálnej kávičke s pozvanými hosťami – predstaviteľmi verejnej, štátnej správy, samosprávy, nadácií, neziskových organizácií, občianskych združení zo sociálnych oblastí zameraných na pomoc pre znevýhodnených občanov, sme sa presunuli do prednáškovej miestnosti.

Prezentáciou „10 rokov v tichu“ sme sa oboznámili s dlhou cestou budovania nielen priestorov Krajského centra Nepočujúcich ANEPS Žilina, ale i celého občianskeho združenia, oboznámili sme prítomných s jeho zameraním, jeho cieľmi, úspechmi, činnosťami, aktivitami, pomocou a podporou pre tých, ktorí sú nielen na túto sociálnu prácu odkázaní,

ale i pre širokú verejnosť, občanov, ktorí sa dostanú do životnej tiesne. Ďalší krásny deň plný stretnutí, zážitkov, rozhovorov bol za nami.

Deň tretí – piatok 2. 6. 2023

Tento deň bol venovaný Komunitě Nepočujúcich. Po občerstvení, pri neformálnej kávičke a krájaní už tretej slávnostnej torty, si nepočujúci pozreli prezentáciu o emóciách, mimike, gestikulácií – „Reč tváre a tela“, ktoré sú súčasťou života nepočujúcich. Emočné kamienky maľovali nielen nepočujúci, ale i priaznivci a priatelia KC ANEPS Žilina. Spoločne tak vytvorili obraz „Príbehy emočných kamienkov ticha“, ktorý bude pripomínať našu komunitu – spolupatričnosť a súdržnosť.

Všetci prítomní počas troch dní zanechali i svoj odtlačok dlane na stene „Strome ANEPSÁKOV“ so svojím želaním pre komunitu Nepočujúcich. Svojou prítomnosťou nás poctili Nepočujúci z celého Slovenska, z Čiech, Moravy, Poľska i Ukrajiny. Navštívil nás i organizátor Medzinárodného dňa Nepočujúcich 2023, ktorý sa bude konať v Bratislave. Krásne spomienky z týchto osláv zostanú navždy v našich srd-

ciach. Fotokútik každý deň splnil svoj účel, aby sme si pohľadom na nádherné zábery mohli pripomenúť milé spomienky, prežiť chvíle s úžasnými ľuďmi.

Akciu podporila Nadácia Henkel a Mesto Žilina.

Z celého srdca všetkým ďakujeme!

Eubomíra Gavláková

Foto: Kristína Kubaňová

Jazda do cieľa (základnej školy)

Dňa 13. júna kňaz Robert Colotka urobil veľkú radosť deviatim žiakom deviateho ročníka ZŠ v Kremnici a vybral sa s nimi na výlet na Sliač. Navštívili motokáry a žiaci zažili jazdu na motokárach plnú adrenalínu. Plní nadšenia a elánu si jazdu vychutnali a nielenže dojazdili do skutočného cieľa v mokárskej hale, ale aj dojazdili do cieľa základnej školy, teda základnú školu úspešne ukončili a začína sa nová etapa v živote – odchádzajú na strednú školu.

Prajeme im, aby sa im darilo dojazdiť aj do cieľa strednej školy.

Redakcia

Foto: archív KCNS

Návšteva Medúzky v Banskej Bystrici

Dňa 28. júna 2023 žiaci 1. stupňa a žiaci Špeciálnej základnej školy (A, B variant) zo

Spojenej školy internátnej, a niektoré deti zo Špeciálnej materskej školy v Kremnici, navštívili Bábkové divadlo na Rázcestí v Banskej Bystrici.

Žiakov sprevádzali pani učiteľky, asistentky a pridal sa aj pán farár Robert Colotka, ktorý zabezpečil autobus a zorganizoval výlet za kultúrnym zážitkom. Predstavenie v posunkovom jazyku s názvom „O medúzke“ sa páčilo všetkým, ktorí v sále sledovali troch hrajúcich hercov. Príbeh o malej medúzke, ktorá bola iná – štvorhranná, hovoril tiež o pochopení vlastnej odlišnosti a zároveň seba prijatí takých, akí sme. Po skončení predstavenia sa žiaci mohli odfoťiť s účinkujúcimi a poďakovať im za krásny umelecký zážitok.

Mária Morová

Foto: archív KCNS

Životný príbeh – nikdy sa nevzdávajme

Radi by sme vám ukázali, že aj keď nám život niekedy uštedrí tvrdé rany, s pomocou Boha je cesta životom ľahšia.

Boh nás neopúšťa, bojuje s nami, posilňuje nás vo viere k nemu, aby sme prekonalí všetky prekážky. Boh od nás vyžaduje aby sme sa nikdy nevzdávali. Boh nás požehnáva a dáva nám život, ktorý neprináša iba naplnenie, hlbokú radosť a uspokojenie, ale aj výzvy, zápasy, sklamanie, a niekedy aj okamihy, keď máme chuť vzdať sa.

Prinášame vám príbeh sluchovo postihnutého Andreja

Ahojte. Rád by som sa vám predstavil. Volám sa Andrej Spusta. Narodil som sa 28. 11. 1972 v Trenčíne, kde stále aj bývam. Keď sa tak zamyslím, môj život bol, aj je, veľmi pestrý. Neustále som s niečím musel bojovať už od malička. Lekári niečo zanedbali a **po narodení sa snažili o záchranu môjho života. Mama mi hovorila, že najviac som bojoval ja. Po všetkých zárokoch a liekoch mi zostal poškodený sluch.** Zostal som silne nedoslýchavý. Za to, že som sa naučil rozprávať vďaka mojej mame, ktorá sa mi veľmi venovala. Do základnej školy na prvý stupeň som začal chodiť na Hroboňovu ulicu, neskôr na Drotársku v Bratislave. V tretej triede rodičom pedagógovia navrhli, že by som zvládol aj školu pre zdravé deti. Tak som začal chodiť do základnej školy v Trenčíne s počujúcimi rovesníkmi. Všetko bolo dobré, lebo mama sa mi opäť venovala a školu som zvládol bez problémov. Problémy nastali až na druhom stupni, keďže niektorí učitelia v tej dobe

neboli ochotní tolerovať moje postihnutie. Tak som sa opäť musel vrátiť na Drotársku v Bratislave.

Po skončení základnej školy som nemal veľký výber strednej školy, a tak som sa rozhodol pre odevnú priemyslovku v Kremnici. Aj preto, lebo som videl perspektívu zamestnania v Trenčíne. Po maturite som nastúpil do zamestnania v Ozete Trenčín v modelárni. Veľmi sa mi tam páčilo. Práca bola zaujímavá a kolektív bol tiež výborný. Keďže v Ozete mali skúsenosti so sluchovo postihnutými, nemal som problém s komunikáciou.

Už vtedy ma začala lákať turistika. Začal som sa túlať po Slovensku a spoznávať pekné a zaujímavé miesta. Všetko bolo dobré, kým neprišlo k tomu, že podnik Ozeta bol zrušený. Ja som dostal zamestnanie v novej odevnej firme Accord. Tak isto som bol v práci celkom spokojný.

V roku 2007 som **vážne ochorel**. Dlhoo som sa cítil unavený a slabý a nič ma nebavilo. Lekári dlho nevedeli určiť diagnózu. Nakoniec po **pol roku sa zistilo, že mám ra-**

kovinu lymfatických uzlín, tzv. Hodgkinov lymfóm II. stupňa. Nastalo ťažké obdobie tvrdej liečby. Boli veru aj zlé chvíle, ale v roku 2012 mi oznámili, že som zdravý. Počas celého obdobia choroby som si vôbec nepripúšťal, že sa nevyliečim. Bolo to pre mňa ťažké obdobie, aj po stránke osobného života. **Spoznal som, čo je v živote dôležité. Naučil som sa, že zaoberať sa zbytočnosťami je hlúposť a oberá to človeka o energiu. Mojou záľubou sa stala hlavne príroda a hory, kde som nachádzal a nachádzam životnú silu a pokoj.**

V tomto období pracujem vo firme Vaillant, lebo aj firma Accord sa zrušila. Nepracujem vo svojej profesii, ale pracujem na tri smeny, čo mi dáva možnosť vedieť si urobiť rôzne plány.

Teraz nastal čas, aby som mojej mame vrátil čas a opateru, keď sa ona o mňa obetavo starala. Mama veľmi vážne ochorela,

potrebovala pomoc a opateru. Jej stav sa ale teraz našťastie zlepšuje.

Mám veľa priateľov medzi nepočujúcimi, s ktorými chodím často na rôzne akcie. Naučil som sa posunkový jazyk a využívam ho v komunikácii. Rád sa zúčastňujem a pomáhám pri sv. omšiach pre nepočujúcich v Trenčíne. Je to ako môj druhý jazyk.

Zostal som slobodný, lebo som nemal šťastie na partnerku.

Veľmi rád fotím, hlavne zaujímavé výhľady a krajinky.

Aj napriek tomu, ako ma život skúšal, som optimista. Vo všetkom, čo ma v živote stretne sa snažím nájsť niečo príjemné a pozitívne.

Verím, že môj príbeh vám ukáže, že aj napriek ťažkým situáciám sa oplatí bojovať.

Andrej Spusta

Foto: Archív Andreja Spusta

Slovensko bude v roku 2024 hostiť stretnutie nepočujúcich katolíkov Európy

V dňoch **20. – 24. júna 2024** sa na Slovensku bude konať 5. stretnutie nepočujúcich katolíkov Európy.

Členovia rady DCE za Slovensko sú Silvester Michal Poliak OFM a nepočujúca Dana Laffersová.

Plánujú sa ho zúčastniť zástupcovia nepočujúcich katolíkov z Portugalska, Španielska, Francúzska, Írska, Belgicka, Holandska, Nemecka, Českej republiky, Poľska, Ukrajiny, Maďarska a Talianska.

Cieľom tohto stretnutia bude bratské stretnutie pri stole Pánovho slova a eucha-

ristického chleba, ako aj rekapitulovanie doterajších aktivít a pastorácie nepočujúcich.

Medzi priority tohto stretnutia bude patriť skvalitnenie pastoračného vedenia rodín, podpora vzdelávania a formovania kňazov pre nepočujúcich, ako aj zlepšenie technického zabezpečenia prekladov Biblie do posunkového jazyka v jednotlivých štátoch Európy.

Viac informácií vám prinesieme v budúcom čísle.

Zdroj: www.tkkbs.sk

Foto: archív KCNS

Od 1. júla 2023 sa zvýšil peňažný príspevok na opatrovanie a osobnú asistenciu

U opatrovateľa v produktívnom veku pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa peňažný príspevok na opatrovanie zvyšuje na 569,00 eura mesačne.

Ak opatrovanie vykonáva opatrovateľ poberajúci niektorú z dôchodkových dávok, výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zvyšuje na 426,75 eura mesačne.

Peňažný príspevok na opatrovanie pri opatrovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím má byť v sume 756,80 eura.

Návrhom nariadenia vlády Slovenskej republiky sa zvyšuje sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na sumu 5,52 eura.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť od 1. júla 2023.

Zdroj a foto: TASR

Správy a zaujímavosti zo sveta

Podme sa spolu pozrieť na zaujímavé aktuality zo sveta, ktoré sa stali. Vybrali sme tie najzaujímavejšie, tak vám želáme príjemné čítanie.

Vibračné batohy pre nepočujúcich

Vibračné batohy sú od firmy SoundX, ktorá k nim vytvorila špeciálnu technológiu využívajúcu umelú inteligenciu. Testovanie technológie trvalo osem mesiacov a výsledkom je intenzívny zážitok z hudby. Ako sám vysvetľuje zakladateľ SoundX Damien Quintard: „V posledných rokoch sa už na rôznych koncertoch používali vibračné balíčky, tie ale dokázali zachytiť iba hlboké basové tóny. Riešenie navrhnuté spoločnosťou SoundX umožní zachytiť hudobnú frekvenciu až do 20 000 hertzov, zatiaľ čo súčasné technológie zachytia najviac 100 hertzov.“ Umelá inteligencia prepisuje okolité zvuky do vibrácií, ktoré nepočujúci návštevníci ucítia cez batoh. Tie sú pripojené na aplikáciu, ale návštevníci sa nemusia báť. Nemusíte si vôbec nič sťahovať do svojho telefónu. Batohy sú totiž ovládané pomocou jediného tabletu,

ktorý obsluhujú usporiadatelia v koncertnej sále. Výhodou navyše je, že batohy budú pre návštevníkov k dispozícii zadarmo. Nijako sa to neprejaví na cene vstupného, ktoré je pre hendikepovaných s 20-percentnou zľavou. Parížska filharmónia sa snaží svoje koncerty sprístupniť skutočne všetkým. Ponúka preto v budúcej sezóne aj tri koncerty a jedno detské predstavenie, ktoré budú tlmočené do posunkového jazyka. Majiteľ firmy SoundX dúfa, že v budúcnosti budú mať vibračné batohy využitie aj v bežnom živote osôb so sluchovým postihnutím. Mohli by napríklad varovať pred výstražnými zvukmi, ako je klaksón auta, štekot psa alebo siréna sanitky.

Zdroj a foto: <https://www.tichezpravny.cz/vibracni-batohy-pro-neslysici-na-predstavenich-parizske-filharmonie/>

Českí nepočujúci nakrútili celovečerný film

Českým nepočujúcim amatérskym hercom sa podarilo nakrútiť celovečerný film Zrada krvi. Na kriminálnom thrilleri pracovalo 55 dobrovoľníkov, je v českom posunkovom jazyku aj doplnený titulkami. Snímka je akčná, s upírmí a s vraždou biskupa. Premiéra filmu sa uskutoční v rámci festivalu ZnakoFest 17. júna 2023 v Prahe.

Zdroj a foto: Novinky zo sveta nepočujúcich 27. 5. 2023
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14009/405033>

11. Európsky festival umenia a kultúry nepočujúcich – Salvia

11. Európsky festival umenia a kultúry nepočujúcich SALVIA sa bude konať na talianskom ostrove Sicília. Festival odštartuje v pondelok 24. júla a potrvá do soboty 29. júla. Podujatie ponúkne divadelné predstavenia a výstavu umenia, po predstaveniach banket. Na festivale sa zúčastnia nepočujúci umelci zo celej Európy. Prvý festival sa uskutočnil v roku 1997 v Belgicku, naposledy v roku 2018 v Sardínii.

Zdroj a foto: Novinky zo sveta nepočujúcich 25. 5. 2023
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14009/404945#0>

Česko: Miss & Mister Deaf World sa odkladá na október

20. jubilejný ročník svetovej súťaže s názvom MISS a MISTER DEAF WORLD sa odkladá. Oznámili to organizátori akcie. Podujatie sa uskutoční od 4. do 11. októbra 2023 v Prahe. Na súťaž krásy sa pôvodne mohli prihlásiť nepočujúci od 18 až 32 rokov, po novom až 33 rokov. Termín prihlášok je predĺžený až do 15. júla 2023.

Zdroj a foto: Novinky zo sveta nepočujúcich 20. 5. 2023 <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14009/403892>

Amerika: Nepočujúce roztlieskavačky a vibrácie z bubna

Pre nepočujúce roztlieskavačky je veľmi dôležitý bubon. Prečo? Keď sa hráč na ihrisku blíži s balónom a chce dať kôš, počujúci ľudia volajú: „Chod, to zvládneš, wow“, ale nepočujúci človek len vidí a nepočuje zvuky sprevádzajúce napätie a očakávanie z hry. Preto je pre nepočujúce roztlieskavačky neoddeliteľnou súčasťou atmosféry z hry bubon – vnímajú rytmus bubnovania a vibrácie z bubna sú pre nich veľmi dôležité. Americká federácia, ktorá sa zaoberá pravidlami roztlieskavania, povoľuje najmenší tím od 5 členov. Nepočujúci tím má ale iba 4 členky, ale to ich neodrádza

od ich vášne. Všetky chcú skúšať a ísť si za svojimi snami. Škola pre nepočujúcich *Iowa School for the Deaf* prvýkrát za 34 rokov získala prvé miesto na majstrovstvách v roztlieskavaní. Je to považované za historický mílnik, pretože nepočujúce roztlieskavačky nečakali, že by vôbec mohli uspieť. Tréneri aj samé roztlieskavačky vedeli, že do vystúpenia dajú všetko, aj celé srdce, ale po získaní prvého miesta boli všetci v šoku. Tento okamih si budú pamätať do konca svojich životov.

Zdroj a foto: <https://www.tichezpravy.cz/neslysici-roztlieskavacky-ziskavaju-sve-misto/>

Rumunsko: nepočuje, šije a je naozaj šikovná

Raluca Schrollinger pochádza z Rumunska a do Nemecka prišla, keď mala deväť rokov. Dnes štyridsaťročná Raluca je od narodenia nepočujúca a vo svojom podnikaní žne obrovské úspechy. Na instagramovom profile, ktorý založila v roku 2012 ju totiž sleduje viac ako 25 000 fanúšikov! Šitie sa spočiatku venovala iba ako koníčku, ale neskôr ho premenila na podnikanie a dokonca má svoju vlastnú značku „ionela“. A ako sa vlastne Raluca na šitie dostala? Raluca vyštudovala interiérové návrhárstvo a súčasťou štúdia bola aj výučba šitia. A šitie ju naozaj nadchlo. Raluca začínala so šitím drobných dekoračných predmetov do domácnosti, nasledovali šály z tenkej látky a teraz pracuje s umelou kožou a silnými látkami, z ktorých šije predovšetkým tašky, batohy, kabelky, peňaženky alebo aj kalendáre. Raluca neskrýva radosť z toho, že sa jej kvalitné výrobky stále viac dostávajú do povedomia ľudí a že už ju zájemcovia oslovili aj v mäsiarstve alebo v škôlke. Raluca uviedla, že svoj instagramový profil používa jednak na bezbariérovú komunikáciu, ale predovšetkým na prezentáciu svojich výrobkov. S nepočujúcimi sa pochopiteľne dorozumie úplne bez problémov, jej zákazníkmi sú však samozrejme aj počujúci

ľudia. Raluca preto vysvetľuje: „Keď mi niekedy píšu počujúci ľudia, spravidla tomu rozumiem. Keď si nie som istá, nechám si od svojich známych preložiť písaný text do posunkového jazyka.“ Raluca dodáva, že jej najčastejšími zákazníkmi sú práve nepočujúci. Na otázku, čím to je, že je vo svojom odbore tak úspešná a prečo obstála v obrovskej konkurencii, odpovedala: „Som aktívna vo svete nepočujúcich, a tam je to tak, že nepočujúci prednostne podporujú nepočujúcich. Myslím, že vynikám tým, že to robím už dlho, som veľmi spoľahlivá a predávam vysoko kvalitné produkty.“

Zdroj a foto: <https://www.tichezpravy.cz/neslysici-svadlena-sklizi-obrovske-uspechy/>

Argentínsky posunkový jazyk je právne uznaný

Argentínsky senát 60 hlasmi jedno-myseľne schválil návrh zákona, ktorým sa argentínsky posunkový jazyk uznáva ako prirodzený jazyk komunity nepočujúcich na celom území štátu. Tamojšia komunita nepočujúcich na čele s argentínskou konfederáciou nepočujúcich dlhý čas bojovala za uznanie toho jazyka.

Zdroj a foto: Novinky zo sveta nepočujúcich 17. 4. 2023

<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/398648>

Edinburgh: hra o komunitě nepočujúcich

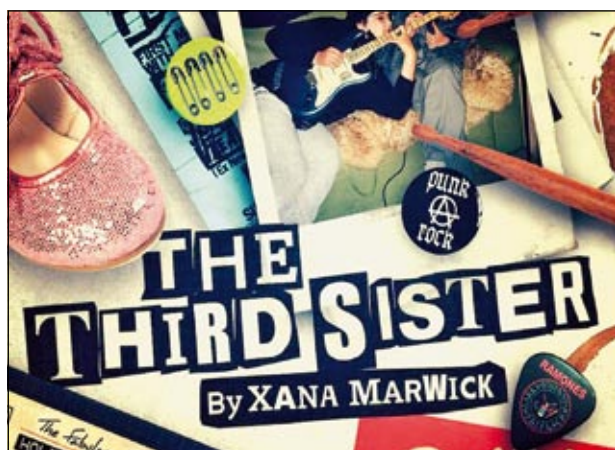
Xana Marwick žije v Edinburghu a píše scenáre ako pre divadlo, tak aj pre televíziu. Inšpiráciu hľadá v príbehoch, ktoré sa nejakým spôsobom dotýkajú životných skúseností, píše o ľuďoch, ktorí sú vylúčení, znevýhodnení alebo nejako sklamaní. Jej práca býva veľmi rôznorodá, využíva svoju kreativitu dramaturga, dizajnéra, režiséra. Medzi jej zoznam napísaných divadelných hier patrí aj hra o komunitě nepočujúcich. Aberdeen's Music Hall predstavila divadel-

nú hru ako pre počujúce, tak aj nepočujúce publikum. Hra má ukázať na dostupnosť britského posunkového jazyka. Príbeh Tretia sestra je o dospelých sestrahách a členkách rodinnej kapely The Fabulous Funstons na turné začiatkom 80. rokov. Sestry vychoval ich starý otec, ktorý bol prehnane ochranný a vkladal do nich svoje ambície. Napätie v rodine však rástlo. Vnučky si tajne založili vlastnú punkovú kapelu Pink Mess. Keď dedko Rowan zomrie,

obe kapely sa rozpadnú. Príbeh prepája svet nepočujúcich a počujúcich. Divadlo sa hrá sa ako v angličtine, tak v britskom posunkovom jazyku, s obsadením nepočujúcej herečky Claire Wetherall a počujúcej herečky Jeni Draper, nejde o konvenčné predstavenie interpretované BSL, ale o odvážny experiment v rozprávaní príbehu v dvoch jazykoch súčasne.

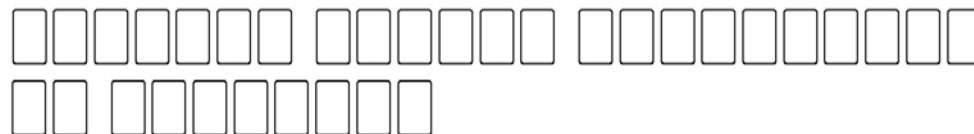
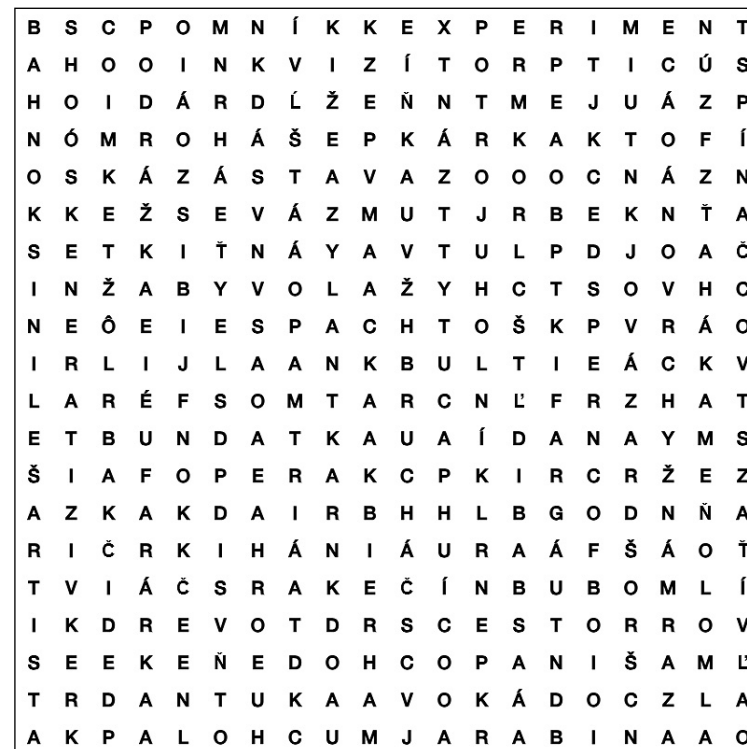
Zdroj a foto: <https://www.tichezpravy.cz>

[/divadelni-predstaveni-treti-sestra/](#)

Osemsmerovka

Milí čitatelia, opäť vám prinášame osemsmerovku a zaujímavý citát o priateľstve: „*Láska je jediná sila, ...*“ Martin Luther King (americký duchovný, aktivista a vodca v americkom hnutí občianskych práv 1929–1968). Tajničku nájdete na predposlednej strane dole.

ANTUKA APLAUZ ARTISTA ATMOSFÉRA AVOKÁDO AZYLANTKA BÁBKARKA BAHNO BATOLIATKO
BRALO BRIADKA BRLŮŽTEK BRUCHÁČ BUBNÍČEK BUNDA BYVOL CESTO CUKOR CUKRÁR ČIARKA
DEDIČKA DÍŽEŇ DOSKA DREVO EXPERIMENT FARÁRKA FORMA FOTKA GRAFIK HORMÓN HUNDROŠ
CHRTICA CHVOST CHYŽA CHYŽNÁ INKVIZÍTOR JARABINA KAMEŇOLOM KORČULIAR KOSENIE
KOTVA MACKO MAŠINA MUCHOLAPKA NÁMRAZA ODBORNÍK ODHAD OPERA PIRÁT PLUTVA
PODRÁŽKA POCHODEŇ POMNÍK RÁDIO RAŠELINISKO REKVIZITA SKENER SPACHTOŠ SPÍNAČ
SÚCIT ŠEPKÁRKA ŤAHÁK TROJUHLNÍK VÍTAZSTVO VLÁDCA ZÁSTAVA ZÁUJEM ZÁVEJ ZÁVES ZÁVOJ

Stretnutie seniorov a rodín

Pozývame vás na *stretnutie seniorov a rodín*.

Kedy? 12. – 15. októbra 2023

Kde? Lúčky pri Kremnici

Cena: 45 Eur (3 noci – seniori)

35 Eur (2 noci – rodiny)

Peniaze prosíme poslať na účet v Tatrabanke SK231100000002628778466

Variabilný symbol: 1215102023, **Konštantný symbol:** 0308

Program: rôzne prednášky, posedenia, výlet, plávanie, sv. omše.

Prihlásiť sa môžete do 23. 9. 2023 SMS na číslo 0911 222 351.

Tešíme sa na vás.

Blahoželanie

Blahoželáme k blížiacim sa narodeninám manželom

**Andrea (30. júla) a Ľudovít (19. júla)
Studentovci**

Prajeme vám zdravie, lebo je vzácné. Šťastie, lebo je krásne. Lásku, lebo je jej málo. Božie požehnanie, lebo je povzbudzujúce.

Dňa 14. júna 2023 oslávili 15. výročie manželstva

Marián a Zuzana Berákovci

Manželom želáme do ďalších rokov veľa lásky a Božieho požehnania.

Nech je ich láska každým rokom silnejšia.

Dňa 16. júna 2023 oslávili 16. výročie manželstva

Perla a Gabriel Tóthovci

Manželom želáme do ďalších rokov veľa lásky a Božieho požehnania.

Nech je ich láska každým rokom silnejšia.

Kalendár sv. omší pre nepočujúcich september, október 2023

V mesiacoch júl a august sú tlmočené sv. omše každú nedeľu o 12:00 h vo Františkánskom kostole v Bratislave. V ostatných mestách sa sv. omše nekonajú.

Banská Bystrica: Katedrála sv. Františka Xaverského – 24. 9. 2023 a 29. 10. 2023 o 14:00 hod. (spoveď od 13:00 hod.)

Žilina: Katedrála Najsvätejšej Trojice, ul. Farské schody – 2. 9. 2023 a 7. 10. 2023 o 15:00 hod. (spoveď od 14:00 hod.)

Nitra: Kaplnka sv. Františka Saleského – Effeta – 10. 9. 2023 a 8. 10. 2023 o 16:00 hod. (spoveď od 15:00 hod.)

Trenčín: Kostol Notre Dame – 17. 9. 2023 a 15. 10. 2023 o 16:00 hod. (spoveď od 15:00 hod.)

Kremnica: Kostol sv. Alžbety – každý druhý utorok o 14:30 hod.

Bratislava: Františkánsky kostol – Kaplnka sv. Rozálie – každú nedeľu o 16:00 hod.

Trnava: Kostol Najsvätejšej Trojice – každá druhá nedeľa v mesiaci o 15:00 hod. (spoveď od 14:00 hod.)

Prešov: Františkánsky kostol – podľa dohody

Púchov: Kostol Všetkých Svätých – podľa dohody

Lučenec: podľa dohody

Pozývame vás sledovať aj sv. omšu pre nepočujúcich v TV Lux druhú sobotu v mesiaci o 16:00 hod.

100. výročie úmrtia sv. Filipa Smaldoneho

